

ПРОТИГРИБКОВА АКТИВНІСТЬ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН

Аута Уссама, Гонтова Т. М., Машталер В. В., Кулагіна М. А.

Науковий керівник: Мала О. С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна.

ola-ms@ukr.net

Вступ. Лікарські рослини є важливим, а іноді і єдиним джерелом біологічно активних речовин, що визначають цінність видів для фармації та медицини. На сьогоднішній день грибкові захворювання відносяться до групи інфекційних захворювань, що становлять небезпеку для людей усіх вікових груп. Терапія грибкових інфекцій має ряд невирішених проблем. Так, асортимент протигрибкових засобів на світовому фармацевтичному ринку представлений переважно продуктами синтетичного походження, що мають численні протипоказання до застосування, індивідуальну непереносимість, побічні ефекти, аж до системних порушень. Інша проблема полягає в тому, що наявні на ринку препарати мають низьку ефективність щодо до грибів, штами яких сформували з часом стійкість до цих препаратів, і, як наслідок лікар і пацієнт стикаються з неефективністю лікування. До біологічно активних речовин з встановленою протигрибковою активністю відносять ефірні олії, терпеноїди, алкалоїди, дубильні речовини, флавоноїди, лектини, поліпептиди тощо.

Мета дослідження. Пошук малотоксичних протигрибкових ефективних засобів рослинного походження.

Матеріали та методи. Аналіз літературних даних протигрибкових засобів рослинного походження.

Результати дослідження. Індивідуальні компоненти ефірних олій мають вибіркову дію на мікроорганізми. Патогенні гриби виявляють більш виражену чутливість до ефірних олій, ніж непатогенні культури. Ступінь антигрибкової активності ефірних олій різна по відношенню до конкретного збудника грибкової патології. Аналіз даних показав, що ефірні олії з таких рослин, як *Thymus serpyllum*, *Mentha piperita*, *Nepeta cataria* (родина *Lamiaceae*) фунгістатично активні по відношенню до *Aspergillus niger*, що викликає мікози легенів. Ефірна олія з *Avena sativa* (родина *Poaceae*) інгібує ріст *T. rubrum*, *T. erinacei* та *T. soudanense*, що викликають грибкові ураження нігтів. Проявляють фунгістатичну активність при грибкових інфекціях шкіри ефірні олії з *Daucus carota* та *Anethum graveolens* (родина *Apiaceae*).

Висновки. Аналіз даних показав, що ефірні олії пригнічують ріст грибків та не дають можливості мікроорганізмам сформувати власні механізми захисту та адаптуватися. В результаті антимікробна активність ефірних олій з часом не зменшується, а у мікроорганізмів до них практично не розвивається стійкість.